

Læsning i Overskudscaféen – Samarbejde mellem Bo Trivsel og Horsens Bibliotek

Om projektet

Det boligsociale sekretariat i Horsens – BoTrivsel – etableret madcaféer med overskydende madvarer fra supermarkeder på Hybenvej og Axelborg i Horsens (henholdsvis 'hård ghetto' og 'udsat boligområde' jf Transport-, Bygnings- og boligministeriet). I projektet her har man arbejdet med at arrangere oplæsning lavet af frivillige for de mindre børn (ca. 3-12 år) med oplæring fra bibliotekarer fra Horsens Bibliotek. Projektdeltagere har været Louise Buus fra Horsens Bibliotek og Bettina Bach fra BoTrivsel.

I foråret 2017 søgte vi i projektet frivillige oplæsere via Horsens biblioteks og BoTrivsels hjemmesider. 5 frivillige meldte sig og de 4 har været stabile hele vejen igennem projektet. Introduktionen af de frivillige har bestået af en række møder, hvor de er blevet præsenteret for henholdsvis BoTrivsel, og Horsens Bibliotek og har fået introduktion til forskellige metoder til højtlesning, input til sproglege med børn og inspiration til litteratur og bibliotekstilbud på nettet (fx Filmstriben).

Herefter startede de frivillige med læsning for børn før overskudscaféerne i de to områder en gang om måneden fra august til december måned 2017 med et indlagt besøg på biblioteket (se vedhæftede aktivitetsplan).

Midtvejsevaluering

I december havde vi fælles midtvejsevaluering. Hovedpunkterne i evalueringen blandt de frivillige og projektdeltagerne viste følgende:

- Der var for få børn (0-1 barn) i Axelborg til at fastholde oplæsning
- Der var stor konkurrence fra andre aktiviteter for børn i hallen på Hybenvej
- Billedbøger og små korte aktiverende historier fungerede på trods af at målgruppen aldersmæssigt er større børn
- Meget spredt målgruppe på Hybenvej gjorde det svært at målrette oplæsningen

Evalueringen viste generelt, at der skulle ske ændringer for at aktivere og fastholde børnene og for at de frivillige fortsat fandt en mening i arbejdet. Vi valgte derfor i 2018 at sætte mere fokus på oplæsning på Hybenvej og stoppe med oplæsningen i Axelborg.

Oplæsning på Hybenvej i 2018

Henover 5 mandage skulle de frivillige lave oplæsning i to grupper:

1. Booktalk med inspiration og korte oplæsninger fra bøger, der kunne interessere de større børn 8-12 år, som fx rekordbøger, gys, fodbold og gådebøger. Her blev fremmøde gjort til en konkurrence med præmie.
2. Oplæsning og sprogaktiviteter som fx rim og remser, fagte- og sanglege for de 3-7 årige og deres forældre samt fokus på hvorfor oplæsning er vigtigt.

Slutevaluering lavet af Bettina fra BoTrivsel og Louise fra Horsens Bibliotek

Evaluering vedr. oplæsning:

- Konkurrencedelen skabte stor interesse for deltagelse blandt de større børn
- For at vække børnenes interesse skulle børnene inddrages aktivt fx med gåder
- Det var generelt ikke-brugere af biblioteket og børn med anden etnisk baggrund end dansk, der kom til oplæsningerne. Mange af de deltagende børn læser ikke eller får ikke læst højt i deres fritid.
- Generelt fik de få børn fra læsende familier mere ud af oplæsningen end de øvrige børn, da de forstod konceptet omkring oplæsning og derfor var langt mere med. Resten af børnene kunne inddeles i to grupper

1. Den del der havde krudt i måsen og var der pga. konkurrencen
  2. De velopdragne børn, der deltog, fordi de havde fået besked på det. De "tjekkede ud" og havde svært ved at lytte efter.
- At der blev lavet booktalks og fortalt gåder frem for decideret oplæsning vandt børnenes interesse og de opdagede, at der fandtes bøger, som var interessante for lige netop dem.
  - Niveau-mæssigt var det svært at matche sværhedsgrad i oplæsningerne med aldersgruppen, da de generelt ikke følte sig trygge ved bøger.
  - Meget få forældre var deltagende i forhold til oplæsning blandt de små

Biblioteksbesøg:

BoTrivsel kender som udgangspunkt ikke både forældre og deres børn. For at lave en udflugt skal begge grupper med og det har været umuligt, da mange af børnene er overladt til sig selv i deres fritid. Til det ene planlagte besøg lørdag d. 4.11.2017 kom der slet ikke nogen og det var ikke muligt at få de frivillige til at engagere sig til den anden lørdag, der var i spil, hvorfor man ikke kunne etablere en tur.

De frivillige og projektdeltagerne:

De frivillige falder generelt i 3 forskellige kategorier, hvilket også har været en udfordring for dette læseprojekt. Der er dem, der har en uddannelse, der falder i tråd med projektet og melder sig pga. den faglige udfordring og derfor kan arbejde seriøst med oplæsning for børn. Så er der de frivillige, der gør det fordi de gerne vil hjælpe, men ikke nødvendigvis har kompetencerne til at få børnene til at interessere sig. Og så er der de frivillige, der gør det for at deltage i sociale projekter for at blive integreret og hvor der kan være sproglige udfordringer i fht. at lave oplæsning og aktiviteter for børn.

Generelt er der sket en ændring i de frivilliges og projektdeltagernes tilgang til projektet og til børnenes deltagelse, hvilket i høj grad hænger sammen med målgruppekendskab både i fht. børnene og i fht. de frivillige. Der ligger en kæmpe udfordring med at gøre børnene engagerede og deltagende, hvorfor de små succeser skal fejres i højere grad. Det betyder, at der både skal være fokus på de frivillige og på børnene, for at projektet skal lykkes.

Forankring

Projektet har sat fokus på det vigtige i at aktivere børn i fht. læsning ude i de boligsociale områder, da børnene sjældent eller aldrig bliver præsenteret for læsning. Frivillige er helt sikkert interesseret i at deltage i den type af tiltag. BoTrivsel vil derfor etablere højtlesning baseret på erfaringer fra nærværende projektet for udvalgte børnehavebørn og skolebørn ude i deres institutioner i de to udvalgte boligområder. Biblioteket står for at lave to introduktioner for nye frivillige baseret på de første introduktioner med fokus på børns egen interesser samt et konkurrenceelement baseret på slutevaluering i projektet. De to introduktioner er planlagt og starter august 2018.

/Louise Buus, Horsens Bibliotek

Spor 2: Den gode historie – fra hele Verden

Samarbejdspartner: International Network Horsens (INH)

Udgangspunktet for projektet i spor 2 var den gode historie og kulturmødet mellem danskere og internationale borgere.

I samarbejde med INH afholdt vi 8 kulturlørdage fra september 2017 til april 2018 med forskelligt indhold. Ved at placere møderne om lørdagen fik flest muligt mulighed for at deltage. Vi endte med at gøre kulturlørdagene mere event-agtige og åbne for alle, da der fra starten af perioden ikke var tilslutning til at

”binde” sig til at være med i en fast gruppe. De 8 events blev afholdt dels på biblioteket, dels på Horsens Statsskole og i Bytorv Horsens.

Indholdet af kulturlørdagene spændte fra smagsprøver på film og musik fra forskellige lande over emner som universet og Kina til forskellige vintertraditioner (se nærmere beskrivelse i bilag).

Skønlitteraturen er blevet inddraget, hvor temaet har lagt op til det. Andre gange har der været oplæg fra INH og biblioteket med efterfølgende fælles snak samtidig med at relevante bøger og andre af bibliotekets tilbud er blevet præsenteret.

Vi har oplevet en fin tilslutning til lørdagene, og er i løbet af de 8 events nået ud til ca. 260 personer. Ifølge INH har det været de arrangementer i deres regi, som har tiltrukket flest forskellige nationaliteter, samt medlemmer som de ikke ellers ser til INH-arrangementer. Fra INH mener de, at det at biblioteket også ”lægger navn til” har betydning for den positive opfattelse af arrangementet. Det har også været godt at alle datoer er meldt ud fra starten og at det har været kontinuerligt med en kulturlørdag en gang om måneden, hvilket også har betydet at vi har set en del af de samme deltagere fra gang til gang.

Der er ligeledes kommet positiv feedback på arrangementerne fra de deltagende. Det største kritikpunkt har været, at der ikke var tid nok til at snakke og se biblioteket, da vi lukker kl. 13. Det ønske tager vi hensyn til fremadrettet, og kritikken viser, at formålet om at øge sprogkundskaberne med samtale har virket.

Der har de fleste gange været en overvægt af internationale deltagere, hvilket sandsynligvis skyldes at International Network Horsens (INH) har en mere direkte kommunikation til deres medlemmer, som derfor får besked om arrangementet derigennem. Fremadrettet vil vi derfor også arbejde på at blive skarpere og mere opsøgende i vores markedsføring.

Forankring

Både International Network Horsens og Horsens Bibliotek har været rigtig glade for samarbejdet, som derfor fortsætter.

Helt konkret afholder vi 4 nye kulturlørdage med forskelligt temaer i efteråret, som planlægges af INH og biblioteket, men hvor det primært vil være INH, som står for selve afholdelsen af arrangementerne.

Indholdet af de nye kulturlørdage bliver: Det Menneskelige Bibliotek, hvor indfødte horsensianere kan ”låne” en international borger; Det Tosprogede Barn, for forældre som gerne vil hjælpe deres tosprogede barn (herunder også en introduktion til bibliotekets resurser både digitale og fysiske); Skattejagten ”Mazerunner” for hele familien, hvor biblioteket bruges som et labyrintløb fyldt med opgaver og skatte; En gentagelse af de populære vintertraditioner men med fokus på andre lande.

Derudover starter vi en international bogklub op, der skal mødes 3 gange i efteråret 2018. Hver gang vil skiftevis en bibliotekar og et medlem fra INH vælge en bog fra hjemlandet, (der både findes på dansk og engelsk) og holde et kort oplæg om den når gruppen mødes, før ordet gives frit. Biblioteket sørger for at bestille bøgerne hjem, og så kan interesserede hente dem ca. en måned før bogklubben afholdes. Bogklubben bliver åben for alle.

Vi tror, det har været vigtigt at starte op med de mere uformelle kulturlørdage, idet det har skabt grobund og lyst til at mødes mere fast i en bogklub. Dermed er bogklubben også et direkte udspring af vores fælles projekt.

/Lea Tølbøl Sørensen og Jette Holst

